

Pärnu õpetajad pahuksis noore õpetaja laenuga

Pärnu õpetajate arvates on noore õpetaja eluasemelaen mõeldud vaid neile, kel on rikkad vanemad või sponsorid.

Valitsuse pakutud maksimaalsest laenusummast – 150 000 kroonist taotlesid Pärnu 6. keskkooli noored kõrgharidusega õpetajad Tiina (28) ja Eve (29) vaid napilt veerandikku. Korterite ostmiseks vajanuks Tiina 45 000 ja Eve 38 000 krooni. Ühispanga Pärnu filiaal kiitis mõlema laenu taotluse heaks. Kui mõlemal naisel olid laenu saamiseks enam-vähem võrdsed tingimused, otustas laenukomitee ühele neist laenu anda, teisele mitte.

"Aina korrutatakse, et valitsus tegi õpetajatele kingituse, võimaldades võtta soodsa protsendiga pikaajalist eluasemelaenu. Ei süveneta, missugused nõksud sellega kaasnevad," tõdevad Pärnu õpetajad pärast poolteisekuist panga, kinnisvarabüroo ja juristi vahet jooksmist.

Nokk lahti, saba kinni

Õpetajate sõnutsi läksid nad soodsast laenust kuuldes selle võimaluste ja tingimustega tutvuma juba augusti lõpus. Ühispangast nõuti korteri hindamisakti ja kinnisvarabüroo kirjalikku kinnitust, et konkreetne korter müüakse just laenu taotlejale.

Tiina leidis kinnisvarabüroo kaudu sobiva korteri, mis esimesest pilgust meeldima hakkas. Maakler öelnud, et on nõus seda müügist maha võtma vaid kümneprotsendilise käsiraha tasumisel. 65 000 kroonisest korterist tulnuks maksta 6500 krooni, mis laenu mitteamise korral jäänuks kinnisvarabüroosse hüvituseks.

Eve räägib, et Ühispanga Pärnu filiaali laenuspetsialist Heldur Heinsoo nõustus talt esialgu avaldust lahkelt vastu võtma ka korteri hindamisaktita ja korteri maksumuseks märkima umbkaudse summa. "Jäi üle ainult loota, et "minu" korter kuni laenu saamiseni veel müügil on", nentis Eve.

Avalduse esitamisel selgus siiski, et hindamisaktita seda vastu ei võeta. Loo tusetu seisu lahendas kinnisvarabüroode vastutulelikkus. Mõistes, et noorel õpetajal kuut-seitset tuhandet tagataskus ei ole, võtsid nad korterid heas usus müügist maha. Üks büroodest riskis asjata – laenu mittesaanud õpetaja on sunnitud korterist ära ütlema.

Tagatis algusest peale segane

Eluasemelaenu taotleval õpetajal kinnisvara olla ei tohi. Seetõttu nõudis pank, et tagatiseks jääva kinnisvara hind oleks 130 protsenti ostetava korteri maksumusest. Kui laenu taotleja sellist tagatist ei leia, annab pank laenu 70 prot-

Kuna õpetajate palk on Eesti keskmisest madalam, on neil isegi raske saada just neile mõeldud soodsate tingimustega eluasemelaenu.

LEMBIT PEEGEL

senti korteri maksumusest.

Kuulnud, et Tiina käendaja omab kinnisvara Rapla maakonnas, soovis laenuspetsialist Heinsoo käendaja vabas vormis kirjutatud avaldust. Muid dokumente tema sõnul esialgu vaja ei olnud. Ühispanga juristil olid põhjalikumad instruktsioonid – ta nõudis hooneregistris väljaantud tõendit kinnisvara omamise kohta. Nõutud paberist jäi siiski väheseks.

"See ei lähe mitte," öelnud Heinsoo ja toonud põhjenduseks, et maja asuvat Pärnust liialt kaugel. "Meelsamini teeme koostööd Pärnus teada olevate kinnisvarabüroodega. Kardame kinnisvara ülehindamist."

"See on panga mugavus, et nad ei nõustu teise maakonna käendajatega. Justnagu oleks maja Põhjapoolusel", on Tiina nõrkinud.

Ühispanga keskkontori laenuosakonnast öeldi Eesti Päevalehele, et laenu tingimustes ei olnud kinnisvara asukoht määratletud, küll aga võidakse Pärnus otsustada, millises paigas see asub.

Tiina tegi uue avalduse, kus nõustus tasuma 30 protsenti korteri maksumusest. "Mõtlesin paaniliselt, kellelt puudujääv summa laenata. Läksin, nutsin ja leidsin sponsori, kellele hiljem laenu ära maksan," jutustab ta.

Viimane vaatus

Alles dokumentide lõplikul vormistamisel selgus, et pangad lähtuvad tagatise kiirmüügi hinnast. Lisaks 30 protsendile korteri maksumusest pidi õpetaja kinni maksma ka turuhinna ja kiirmüügi vahe.

"See on absurd. Seegi laen on neile,

kel on rikkad vanemad või sponsorid", leiavad suure tunnikoormusega ja suhteliselt kõrgepalgalised õpetajad. Nad tunnistavad, et olid ka ise ebakompetentsed, kuid selleks spetsialistilt selgust saamas käisidki. Paljud nüansid tulid aga välja viimasel päeval ja täiesti juhuslikult, tõdevad õpetajad.

Keeleõpetajad tunnetavad, et kogu asjaajamine on olnud kui koorem kukil, mida kandes on üsna raske olnud rõõmsa tujuga lapsi õpetada.

"Mina poleks seda laenu taotlema hakanudki, kui oleksin teadnud, missugune lollitamine sellega kaasneb," ütles Tiina veel enne, kui ta ei teadnud, et kogu vaev oli asjata. Eve oletab, et kui see korter lõpuks käes, ei oska sellest rõõmu tunda.

ANU SAARE